

РЕШЕНИЕ

№ 901

гр. Варна , 17.05.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ВАРНА, II СЪСТАВ в публично заседание на четиринадесети април, през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател:	Диана Д. Митева
Членове:	Цвета Павлова Пламен А. Атанасов

при участието на секретаря Албена И. Янакиева като разгледа докладваното от Диана Д. Митева Въззивно гражданско дело № 20213100500469 по описа за 2021 година

за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е образувано по реда на чл. 258 и сл. ГПК по приета за разглеждане **въззивна жалба** вх.№ 286961/4.12.2020г., подадена от М. Н. М. срещу **решение №260955/29.10.2020г. по гр.д.20535/19г по описа на ВРС, 18 с-в**, с което е бил отхвърлен иска й срещу ЗАД „ДАЛЛБОГГ: Живот и здраве“ АД за установяване на дължимост на вземане, за което е издадена оспорена от въззиваемия заповед за изпълнение, представляващо претендирано обезщетение в размер на 463,84лв за увреждане на застрахована вещ от застрахован по полица „Каско” и са определени разноски в полза на насрещна страна.

Въззивницата, чрез адв. П. (САК) сочи допуснати нарушения при постановяване на решението, изразяващи се в неправилно установени факти и необоснован със събраните доказателства извод за прекратяване на застрахователното покрити, тъй като съдът неправилно е отрекъл получаване от застрахователя преди изтичане на 15 дневния срок от падежа на отчетена от посредник сума, включваща заплатена втора премия по процесната

застраховка. Сочи, че за клиента на застрахователя е без значение, че лиценза на брокера е бил отнет, тъй като той е продължавал да представлява като агент застрахователни компании и след като получателя е отчетел сумите своевременно, а застрахователя не се е противопоставил незабавно на това представителство, плащането следва да се зачита според правилата на чл. 337 ал. 2 и чл. 316 ал. 8 от КЗ или чл. 301 ТЗ. Пзовава се на добросъвестност на застрахования, платил на недвусмислено овластен представител на своя кредитор, тъй като уведомлението за прекратените отношения с брокера е било отправено много по-късно, а и не е достигнало със сигурност адресата. С доводи, че вътрешните отношения между брокер и представляван застраховател, включително и липсата на разнасяне на отчетените суми или задържане на част от тях от представителя не могат да се противопоставят на потребителя на услугата и да обосноват законосъобразно прекратяване на застрахователния договор поради продължителна забава на разсрочена вноска.

В писмена пледоария пред въззивния съд, пълномощника на застрахованото лице обосновава основателната си претенция с приетия от застрахователя отчет на събрана от добросъвестен плавец последна премия, като сочи, че дори и овластения недвусмислено от обстоятелствата брокер да е действал без представителна власт, това не е било известно на застрахованата, а застрахователят е пропуснал да се противопостави на получаването на изпълнението и е уведомил клиента си за отпадналото овластяване много след като плащането е било извършено и действието на договора стабилизирано за остатъка от уговорения срок. Моли неправилното решение да бъде отменено и вместо него да се уважи претенцията за обезщетяване на вредите по покрит риск.

Насрещната страна, чрез юрк. М., излага доводи за правилно установени факти въз основа на събраните доказателства. Пзовава се на установеното лишаване на брокера от лиценз, оповестено в публичен регистър и принципната нормативна забрана за агентство на различни застрахователи, която явно мнимия представител е нарушил, като е приел плащане за различно лице от овластилия го като агент ЗД ЕВРОИНС АД. Оспорва предложената от въззивника интерпретация на доказателствата, като сочи, че отчета за събраните суми не е представен с превода им, за да може

кредитора да възприеме полученото за негова сметка изпълнение преди отнемането на лиценза на брокера, а едва след като е била заведена щетата е бил уведомен за конкретното плащане и съответно незабавно се е противопоставил на получаването му.

По същество в писмено становище пълномощника бланкетно поддържа същите доводи като пледира за потвърждение на правилния съдебен акт, с който е отречено правота на застрахованата да се ползва от прекратен поради неизпълнение застрахователен договор.

Страните претендират насрещно за определяне на разноси за настоящата инстанция, заявени в списъци инкорпорирани в писмените становища по същество(л. 38 и л. 42) като въззиваемият е оспорил размера на уговорения хонорар на представителя на насрещната страна като прекомерен.

По предварителните въпроси и допустимостта на производството въззивният съд се е произнесъл с определение №741/25.02.2021г., като е докладвал констатациите си относно липса на допуснато нарушение на правилата за попълване на делото с доказателства и е отказал да допусне доказателствено средство, чието несъбиране е резултат от неположена своевременно грижа за защита на въззивника.

Решението на първоинстанционния съд, съдържа реквизитите по чл. 236 ГПК и е действително, като съответства на предявен иск на кредитор по чл. 422 ГПК за установяване на вземания, породени от застрахователен договор, за които е била издадена оспорена заповед за изпълнение въз основа на твърдения за понесени вреди от застрахователно събитие, с акцесорни последици от заповедното производство.

В рамките на служебната проверка за допустимост съдът констатира наличието на издадена заповед за изпълнение в полза на въззиваемия за вземане, съответстващо на описаното в твърденията му при предявения от него установителен иск. Заповедта е била своевременно оспорена от въззивника, което поражда интерес от съдебно установяване на заявления от кредитора изискуем дълг. Искът е предявен в указания от съда срок. Обжалваният акт е постановен по допустимо сезиране и съответства изцяло на търсена защита.

Съдът, след преценка на изложените в жалбата оплаквания, съобразно чл.269 от ГПК и събраните доказателства както в първа, така и в настояща инстанция след допълване на доклад, приема за установено по същество следното от фактическа и правна страна:

Поради липса на оплаквания в жалбата, въззивният съд счита за безспорни установените от първата инстанция факти (съответно препраща към мотивите в тази част): С полица BG/0201/18/000001479 по застраховка „Сухопътни превозни средства“ с покритие до 26.07.2019г сключена на 26.07.2018г. въззиваемия застраховател поел риска от понасяне на загуба, щета и разноски по автомобил л.а. марка „Нисан“, модел „Микра“, с рег. № В 8225 ВТ, собственост на застрахованата въззивница срещу плащане на разсрочена на четири вноски премия в общ размер 459лв. Няма спор, че първата от вноските била платена.

Спорният факт се свежда до валидно плащане на втора вноска с падеж на 27.10.2018 г., приета по твърденията на ищцата от застрахователен брокер, действащ за сметка на застрахователя. Застрахованата се е позовала на отчет, съставен на 09.11.2018г от „Софконсулт“ ООД, в която това дружество е заявило, че е събрало като **брокер** суми по полици на застрахователя, между които е посочена и тази, сключена с въззивницата и след като е приспаднало комисионна за тази услуга е отразило като отчетна сума общо 448.23лв. Върху отчета е нанесен подпис за приемане без обозначение на лицето, от чието име е положен. По делото няма данни за датата, на която такъв отчет е достигнал до застрахователя. Същата сума с обозначение „отчет 09.11.2018г – равняване по дог. премия 609.60лв - ф-ра 161.37лв = 448.23“ е насочена с плащане от предишна дата към сметка на застрахователя от вносител обозначен като DBGG2-2, но в генерирания документ от система за електронни разплащания като потребител, наредил плащане е обозначен Д. Х.. Посочената в платежното нареждане фактура е била издадена от автора на отчета „Софконсулт“ ООД и удостоверява начисляване на „хонорар по договор от 2016г.- Равняване“. Като получател на услуга по тази доставка е обозначен застрахователя, действащ чрез проф. Тони Веков, положения подпис съответства графично на подписа под отчета на брокера. Така подписания документ е оспорен изрично като неавтентичен, но страната, която го е представила не е поддържала след указания на съда, че ще се

ползва от това доказателство. Същевременно при служебна справка се установява, че посоченото като автор на изявлението на застрахователя лице вече е било заличено от данните за законни представители на застрахователя, обявени по партидата му в ТР(считано от 30.06.2017 г.). Съответно, при липса на обосновка кое е лицето, което е „приело“ отчета и потвърдило обслужването в полза на застрахователя, тези документи не мога да се противопоставят на посочения в тях като автор търговец, но могат да установят извършване на действия от негово име, но без представителна власт. Няма доказателства как и кога двата документа(опис и фактура), които са описани като основание за превода, са достигнали до предприятието на търговеца.

Видно от писмо изх.№ 001/11.1.2019г Х., като представител на „Софконсулт“ООД е потвърдил, че платежното се отнася именно за съставения отчет, с който събраната от него сума е била предоставена на застрахователя. Това изявление обаче е дадено по повод вече заявено от застрахователя в писмо № 42/04.01.2019г оспорване на покритие, поради пропуснат срок за внасяне на втората вноска. Съответно и след представяне на спорния отчет, застрахователят отново изрично се е противопоставил на удостовереното от вече бивш брокер получаване на плащане.

Няма спор, че „Софконсулт“ ООД е бил натоварен за посреднички с договор от този застраховател, но с Решение № 54-ЗБ/11.01.2018г. от Комисия за финансов надзор, „Софконсулт“ ООД, управлявано от Х., е заличено от регистъра на застрахователните брокери.

При така установените факти, съдът намира оплакванията на въззивницата за неоснователни.

На първо място съдът отчита, че застрахователният брокер(за разлика от застрахователният агент на конкретен застраховател) осъществява дейността си в полза на ползватели на застрахователна услуга, като им съдейства чрез посредничество да упражняват правата си по сключени застраховки с различни застрахователи (чл. 301 ал.1 КЗ). Управлението на чужди средства и обслужването на потребители налага специално държавно регулиране на тази дейност(чл.303 -306 КЗ), като на лицата, които не покриват обществения стандарт на доверие (удостоверен в лиценз по чл. 307-

309 КЗ) достъпът до този пазар е изрично забранен(чл. 312 ал.3 КЗ). След отпадането на регистрацията на брокер, той вече не може валидно да посредничи от свое име за сметка на потребителите пред техните застрахователи, поради което отпада и възможността валидно да удостоверява действия за сметка на застраховател, договорил се с лицензиран по-рано брокер(чл. 335 КЗ). Затова, към момента на извършване на превода на суми към застрахователя в края на 2018г лицето Х. като единствено оповестен еднозначно наредител, не е бил натоварен нито по силата на закон, нито с изрично овластително волеизявление да представлява нито застрахованото лице, нито застрахователя. Затова и получаването на сумата не може да се зачете като вноска по конкретна застрахователна полица, ако не се установи, че титулярят на сметката (въззиваемият застраховател) е узнал предназначението на това плащане, извършено от трето за правоотношението лице като погасяване на дълга на застрахованото лице(по смисъла на чл. 73 ЗЗД).

За да се зачете плащането като надлежно, банковата транзакция следва да идентифицира платеща като вносител на сума за чужда сметка и основанието и да кореспондира на документ, сочещ правно основание за дълга, чието погасяване се предлага на кредитора от трето лице. Липсата на такава индивидуализация изключва възможността за „разпознаването“ на конкретна сделка, чието изпълнение е предприето, но не от името на клиента, а от външното вече за застрахователното правоотношение лице. Затова и сам по себе си преводът не може да се приеме за плащане именно на процесното задължение към момента, в който все още не е бил изтекъл допълнителния срок от 15 дни от пропуснатия падеж, в който може да се осуети отпадането на договорната връзка със застрахователя (чл. 368 ал. 3 КЗ).

Съответно легитимирането на вносителя (бил той лично Х. или представлявания от него бивш брокер) като представител на клиент или като довереник на кредитора застраховател, е било изключено поради „кодирането“ му в платежното нареждане, ако едновременно с превода не е предаден и цитирания в него отчет, свързващ сумата именно с полицата на въззивницата. Това обстоятелство обаче не се доказва, а след оспорването на частния документ, чиято дата на съставяне не е убедително удостоверена от представител на самия застраховател, тежестта за установяване на достигане

на плащането до застрахователя се носи изцяло от въззивницата. По делото не е представен никакъв документ(освен непротивопоставимите отчет и фактура), които да са достигнали до застрахователя и то към момента на насочване на превода с неясно обозначено основание. Съдът отчита и законовата регламентация за отчета на посредници по чл. 337 ал. 2 КЗ изискващ своевременно подаване на информацията по начин, изключващ антидатиране именно за да се гарантират интересите и на двете страни, в чийто интерес следва да действа такъв посредник. Напротив, най- ранния момент, в който тези документи със сигурност са противопоставени на кредитора следва както настъпване на риска, така и позоваването на прекратяване на договорната връзка.

Отделно от това, самото протоколиране на одобряване на действия по приемане на събрани от името на застрахователя суми в спорния отчет на брокера не е убедително доказано. Действително, ако отчетът от 09.11.2018г и фактурата от 8.11.2018г бяха съставени с участие на застрахователя, това би представлявало потвърждаване на действията на лишения от лиценз посредник, като извършени за сметка на кредитора с погасителен ефект, респективно би придало на този документ доказателствено значение на разписка, пряко задължаваща и застрахователя а не само фактическия получател на сума(ако такава действително е била получена от „Софтконсулт“ООД. След оспорване на автентичността им и особено след пропускат да се посочи конкретното лице и обстоятелствата при които тези документи са подписвани, няма никакво основание те да се приемат като съставени от името на самото дружество. Респективно без да е доказано, че застрахователят е уведомен за съществуването на отчета или фактурата преди 12.11.2018г, не може да се обоснове и тезата за получено надлежно предложеното изпълнение на втора вноска, което да е одобрено конклюдентно без противопоставяне(чл. 301 ТЗ). Такова узнаване не е доказано. Напротив, незабавно след като застрахователят е бил уведомен за позоваването на такова плащане, той изрично го е оспорил и с това поведение добросъвестно е изключил валидирането на изявлението за одобряване на действия на лишения от лиценз брокер, продължил да се представя пред клиенти като негов овластен довереник.

В заключение, въззивният състав достига до извод за липса както на

доказано плащане, адресирано директно от трето лице лично към застрахователя (чрез превод, чието основание би могло да се възприема като каквото и да друго, но не и процесното задължение за втора вноска), така и на прието от името на застрахователя чрез овластен представител или потвърдено от него (изрично или конклюдентно) изпълнение, извършено за сметка на длъжника. Поради съвпадението на този фактически извод, въззивният съд изцяло споделя и мотивите по приложение на чл. 368 ал. 3 КЗ и последиците от фикционно уведомяване за прекратяване на правоотношението. Освобождаването на застрахователя от носене на риска е съвсем оправдано, при положение че връзката на постъпила в банкова сметка сума и дължимата вноска от застрахованото лице не е установена по настоящото дело.

В този смисъл следва да се сподели и крайния извод за неоснователност на предявената от въззивницата претенция. Решението, с което установителна претенция на заявителя е отхвърлена следва да се потвърди със съответните акцесорни последици по определяне на разноските за първата инстанция.

Искането на въззиваемия за присъждане на разноските за защита срещу неоснователното обжалване следва да се уважи в размера, посочен в неоспорени списък, изчерпващ се с претендирано юрисконсултско възнаграждение. Същевременно посочения от страната максимален размер на това възнаграждение не може да се възприеме като съответен на защитата по неоснователната жалба, доколкото предметът на делото е ограничен до оплакването по един от елементите на правопораждащия фактически състав, а за цялостната защита пред първата инстанция е било поискано и присъдено такова възнаграждение в минимален размер. Затова съдът преценява, че завишаването му не е адекватно на защитата по неоснователна жалба и определя разноски и за настоящата инстанция в същия размер.

Мотивиран от гореизложеното и на осн. чл. 269 ГПК, съставът на Варненски окръжен съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение №260955/29.10.2020г. по гр.д.20535/19г по описа на ВРС, 18 с-в.

ОСЪЖДА М. Н. М., ЕГН***** от ***** да заплати на „Зад „ДАЛЛБОГГ: Живот и здраве” АД ЕИК 200299615 гр. София, бул. Г.М. Димитров № 1 сумата от 150 (сто и петдесет) лева, представляваща направени разноси за защита срещу неоснователна въззивна жалба, на осн. чл. 81 вр. чл. 78 ал. 3 ГПК.

Решението не подлежи на касационно обжалване, по арг. от чл. 280 ал.3ГПК.

Решението да се обяви в регистъра по чл. 235 ал.5 ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____